Dosarul: nr.2a-2646/24 (2-23024228-02-2a-28062024)
Prima instanță: Judecătoria Chişinău (sediul Centru), judecător - Maria Alexei

D E C I Z I E

8 aprilie 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

Instanța de judecată în componența:
Președintele completului, judecător – Ana Panov
Judecătorii – Svetlana Vîșcu și Elena Bolocan

Grefier – Andreea Caracaș

Examinând în ședință publică, în limba de stat, apelul declarat de Adelina Bîrlădeanu, reprezentată de avocatul Balaban Mihail, împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău sediul Centru din 22 aprilie 2024, pronunțată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Bîrlădeanu Adelina împotriva Anei Staci cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune și încasarea cheltuielilor de judecată, –

C o n s t a t ă:

1. **Partea descriptivă – pretenţiile reclamantului, obiecţiile pîrîtului şi explicaţiile celorlalţi participanţi la proces:**
2. **Acțiunea civilă:** În data de 15 februarie 2023, avocatul Mihai Balaban, în interesul minorei Adelina Bîrlădeanu (17 ani), reprezentată de tatăl Denis Bîrlădeanu, a depus în Judecătoria Chișinău, sediul Centru, o cerere de chemare în judecată împotriva lui Staci Ana privind încasarea sumei de 90 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune, precum și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 6 000 lei suportate pentru asistența juridică.
3. Ulterior, la 27 martie 2023, avocatul Mihai Balaban, a depus o cerere în care a concretizat circumstanțele de fapt ale acțiunii înaintate.
4. În motivarea cererii de chemare în judecată inițială și ulterior concretizată, a indicat că urmărirea penală în cauza penală nr*****a fost începută la 24 mai 2021 de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliţie Cahul, în temeiul unei bănuieli rezonabile privind săvârşirea de către Staci Ana a infracţiunii prevăzute de art.287 alin.(l) din Codul penal. A menționat că la 24 mai 2022, Staci Ana a fost pusă sub învinuire, iar în cadrul înaintării acuzării, a recunoscut integral vinovăţia, acceptând a da declaraţii și a solicitat aplicarea amnistiei, invocând la fel acordul recuperării cheltuielilor judiciare.
5. A subliniat că prin ordonanţa din 27 decembrie 2022 a fost încetată urmărirea penală în privința învinuitei Staci Ana Mihail în legătură cu aplicarea amnistiei.
6. La fel s-a indicat în cererea de chemare în judecată că în ordonanţa din 27 decembrie 2022 s-a menționat faptul că Staci Ana, la 09 ianuarie 2021, aproximativ la ora 17:30, aflându-se pe drumul public din intrarea în satul Chioselia Mare din raionul Cahul, loc care prin natura şi destinaţia lui este întotdeauna accesibil publicului, în care la momentul săvârşirii

faptei erau prezente mai multe persoane, dându-şi seama că fapta ar putea ajunge la cunoştinţa publicului, circumstanţe ce califică fapta ca fiind săvârşită în public, conform art. 131 din Codul penal, acţionând cu intenţie directă, încălcând ordinea publică şi exprimând o vădită lipsă de respect faţă de societate şi obrăznicie deosebită, acţiuni însoţite de aplicarea violenţei asupra persoanei, din motivul unui conflict anterior, a acostat-o jignitor pe Valeria Bîrlădeanu, care era însoţită de către minora Adelina Bîrdeleanu şi i-a aplicat lui Valeria Bîrlădeanu lovituri în regiunea feţei, iar ulterior în regiunea abdominală, astfel cauzându-i acesteia conform concluziilor raportului de expertiză judiciară ***** din 25 ianuarie 2022, vătămări corporale neînsemnate, iar pe Adelina Bîrdeleanu a apucat-o de păr şi a doborât-o la pământ, aplicându-i ulterior lovituri în regiunea abdominală, astfel cauzându-i acesteia conform concluziilor raportului de expertiză judiciară *****, vătămări corporale neînsemnate, după care le-a ameninţat cu aplicarea în continuare a violenţei fizice.

7. Astfel, Staci Ana, a săvârşit huliganismul, adică acţiunile intenţionate care încălcă ordinea publică, însoţite de ameninţare cu aplicarea violenţei şi aplicarea violenţei asupra persoanelor, acţiuni care prin conţinutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, adică infracţiunea prevăzută de art.287 alin.(l) din Codul penal.
8. În acțiune s-a subliniat faptul că prin această infracţiune, victimei Bîrlădeanu Adelina i-au fost cauzate prejudicii morale şi fizice. Prejudiciul fizic a fost determinat conform concluziilor raportului de expertiză judiciară *****, prin care au fost stabilite vătămări corporale suferite, printre care alopecie (lipsă de păr) posttraumatică parietală, exoriaţie pe cotul stâng, echimoze pe ambii genunchi. Totodată, victimele au fost ameninţate cu aplicarea în continuare a violenţei fizice şi cu moarte.
9. Astfel s-a menționat în cererea de chemare în judecată că victima a avut suferinţe atât psihice din cauza traumatismelor suferite şi vârsta fragedă, inclusiv izvorâte din ameninţarea cu moartea, cât şi fizice, manifestate prin vătămările fizice efectiv produse, remarcând că la aprecierea prejudiciului moral urmează de ținut cont de vârsta fragedă a victimei la momentul cela de 16 ani, fiind minoră, astfel, inevitabil sănătatea psihică a ei a fost afectată într-un mod mai grav în comparaţie cu un adult.
10. S-a remarcat și starea de temere rezultată atât în urma vătămărilor produse, cât şi în urma ameninţării cu alte lovituri şi cu moartea, precum și acostarea prin intermediul automobilului cu care agresoarea a dat cercuri în jurul victimei.
11. Consideră că suma de 90 000 lei ar fi un echivalent bănesc rezonabil al suferinţelor morale suportate de Bîrlădeanu Adelina, cuantumul prejudiciului moral fiind calculat ţinând cont de traumatismele suferite, calitatea procesuală de victimă minoră și circumstanţele producerii infracţiunii.
12. Cu privire la cheltuielile de asistentă juridică, a menţionat că pentru apărarea drepturilor şi pentru reprezentarea intereselor sale în cadrul procesului penal, s-a apelat la serviciile juridice ale avocatului Balaban Mihai și conform bonului de plată Nr. 262424 din 28.01.2021 i s-au achitat 6 000 lei, ținând cont de cumulul de plângeri, cereri depuse, termenul extins de examinare (23.04.2021- 27.12.2023) aproximativ 2 ani în vederea apărării drepturilor reclamantei.
13. **Hotărârea primei instanțe**: Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 22 aprilie 2024, s-a admis acțiunea parțial. S-a încasat de la Staci Ana în beneficiul lui Bîrlădeanu Adelina prejudiciul moral cauzat prin infracțiune în mărime de 3000 lei, precum și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 lei. S-a încasat de la Staci

Ana în beneficiul statului cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 100 lei. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins, ca neîntemeiată

14. **Solicitarea apelantului şi motivele de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul**
15. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 22 aprilie 2024, avocatul Balaban Mihail în interesele Adelinei Bîrlădeanu, în termenul prevăzut de lege, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 22 aprilie 2024.
16. În motivarea cererii de apel, apelantul a reiterat circumstanțele de fapt și drept invocate la depunerea acțiunii. În particular, a indicat asupra faptului că urmărirea penală în cauza penală nr*****a fost începută la 24 mai 2021 de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliţie Cahul, în temeiul unei bănuieli rezonabile privind săvârşirea de către Staci Ana a infracţiunii prevăzute de art.287 alin.(l) din Codul penal. La 24 mai 2022, Staci Ana a fost pusă sub învinuire, iar în cadrul înaintării acuzării, a recunoscut integral vinovăţia, acceptând a da declaraţii și a solicitat aplicarea amnistiei, invocând la fel acordul recuperării cheltuielilor judiciare
17. Prin ordonanța din 27 decembrie 2022 a fost încetată urmărirea penală în privinţa cet. Staci Ana Mihail în legătură cu aplicarea amnistiei.
18. Menționează că la aprecierea prejudiciului moral instanţa de judecată nu a remarcat vârsta fragedă a victimei de 16 ani, care este minoră. Astfel, inevitabil sănătatea psihică acesteia a fost afectată într-un mod grav, luând în comparație o persoană majoră, adultă. Astfel, este unanim cunoscut faptul că copii, minorii sunt mult mai vulnerabili la factorii des risc cum sunt violenţa psihică, fizică, astfel că consecinţele negative manifestându-se în pubertate sau chiar perioada de adult. Respectiv, aceste circumstanţe urmează a se aprecia îndeosebi la stabilirea prejudiciului moral de către instanţa de judecată.
19. Indică că, urmează să fie apreciată apreciată şi starea de temere rezultată în atât în urma vătămărilor produse, cât şi îndeosebi în urma amenințării cu alte lovituri şi cu moartea a persoanei minore. Mai mult, a se lua în considerare şi diferenţa de vârstă dintre victima minoră şi agresoare care are vârsta de 36 de ani (a.n. 1986) La fel, a se lua în considerare starea de teamă creată prin acostarea victimei prin intermediul automobilului, cu care agresoarea a şi dat cercuri în jurul victimei.
20. Consideră, că încasarea sumei de 90 000 lei din contul cet. Staci Ana, ar fi un echivalent bănesc rezonabil al suferinţelor morale suportate de reclamantă. Cuantumul prejudiciului moral a fost calculat ţinând cont de aprecierea traumatismele suferite potrivit raportului de expertiză medico-legală, calitatea subiectului procesual al victimei, care este minoră, circumstanţele producerii infracţiunii. Respectiv instanţa de judecată neîntemeiat a încasat total disproporţionat prejudiciul moral cauzat prin infracţiune din 90 000 lei, doar 3 000 lei.
21. Menționează că pentru apărarea drepturilor (pentru reprezentarea intereselor sale în cadrul procesului penal, precum şi în cadrul procedurii contravenționale, unde a fost contestat procesul verbal cu privire la contravenție, ulterior acesta fiind anulat, după care a fost depusă plângere penală, iar ca rezultat fiind deschis proces penal) reclamanta a apelat la serviciile juridice ale avocatului Balaban Mihai din cadrul Biroului Asociat de Avocaţi „Legal Service”.
22. Indică faptul că, la aprecierea temeiniciei cuantumului pentru serviciile juridice acordate urma a se lua în considerare cumulul de plângeri, cereri depuse precum şi procedurile derulate, termenul extins de examinare a procedurilor (23.04.2021- 27.12.2023,

aproximativ 2 ani) în vederea apărării drepturilor reclamantei. În urma încheierii contractului de prestări servicii, reclamantul a remunerat avocatul pentru serviciile oferite în cadrul procesului penal cu suma de 6 000 lei, conform bonului de plată Nr. 262424 din 28.01.2021, respectiv instanța de judecată eronat nu a încasat integral cheltuielile de asistență juridică.

23. Solicită admiterea cererii de apel, casarea hotărârii hotărârea judecătoriei Chișinău sediul centru, din 22.04.2024, pronunțarea unei hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii, încasarea cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 5000 lei.
24. **Termenul legal de declarare a apelului:**
25. În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.
26. În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 22 aprilie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la data de 22 aprilie 2024, Colegiul civil constată că apelul a fost declarat în termenul prevăzut de Lege.
27. **Poziția părților în cadrul dezbaterilor judiciare desfășurate în instanța de apel:**
28. Reprezentantul apelantei Adelina Bîrlădeanu, avocatul Balaban Mihail, în ședința de judecată a susținut apelul declarat cu motivele de fapt și de drept invocate, solicitând să fie admis în sensul formulat.
29. Reprezentantul intimatului Staci Ana, avocatul Doina Ioana Străisteanu, în ședința de judecată a solicitat respingerea cererii de apel ca fiind neîntemeiată, cu menținerea hotărârii instanței de fond, ca fiind legală și întemeiată.
30. Apelanta Adelina Bîrlădeanu, și intimata Staci Ana nu s-au prezentat în ședința instanței de apel, deși a fost respectată procedura legală de citare.
31. Drept urmare, aplicând prevederile art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă al RM, Colegiul judiciar a dispus examinarea cauzei în lipsa participanților care nu s-au prezentat la proces.
32. **Motivarea instanței de apel**
33. **Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru**, examinând legalitatea și temeinica hotărârii contestate cu apel, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și în baza materialelor din dosar, ajunge la concluzia că apelul declarat de Adelina Bîrlădeanu este întemeiat și urmează a fi admis cu modificarea hotărârii primei instanțe, având în vedere faptele constatate și concluziile reținute **infra.**
34. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept: să admită apelul şi să modifice hotărârea primei instanţe;
35. În acord cu art. **385 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă al RM**, *instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să modifice hotărîrea primei instanţe.*
36. În acord cu art. 386 alin. (1) lit. a) - d) din Codul de procedură civilă al RM, **hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel** *dacă circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin; circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.*

37. În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă ,,fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale", iar conform art. 130 Cod de procedură civilă ,,instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei".
38. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă ,,la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii".
39. Conform art. 239 Cod de procedură civilă ,,hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată".
40. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, fiind obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
41. Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 § 43).
42. Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.
43. Totodată, Colegiul civil consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag. 84, 98).
44. **Circumstanţele cauzei, constatate de instanţă şi probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe:**
45. În data de 15 februarie 2023, avocatul Mihai Balaban, în interesul minorei Adelina Bîrlădeanu, reprezentată de tatăl Denis Bîrlădeanu, a depus în Judecătoria Chișinău, sediul Centru, o cerere de chemare în judecată împotriva lui Staci Ana privind încasarea sumei de 90 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune, precum și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 6 000 lei suportate pentru asistența juridică.
46. Examinând acțiunea civilă în fond, în temeiul hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 22 aprilie 2024, prima instanță a concluzionat asupra temeiniciei cererii de chemare în judecată și a hotărât să admită parțial acțiunea și să încaseze de la Staci Ana în beneficiul lui Bîrlădeanu Adelina prejudiciul moral cauzat prin infracțiune în mărime de 3

000 (trei mii trei) lei, precum și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000 (cinci mii) lei și în beneficiul Statului cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 100 (una sută) lei. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins, ca neîntemeiată.

47. Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii judecătorești, motivele și solicitările apelantului în raport cu explicațiile intimatului, constată că soluția instanței de fond este eronată în ceea ce privește stabilirea și încasarea cuantumului prejudiciul moral cauzat prin infracțiune. Această eroare rezultă dintr-o apreciere eronată a circumstanțelor cauzei, motiv pentru care hotărârea urmează a fi modificată.
48. **Legile de care s-a călăuzit instanța**
49. În drept, cu privire la fondul cauzei, Colegiul civil reține aplicabilitatea prevederilor art.20 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, în temeiul cărora, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
50. Conform art. 19 alin. (1) Cod civil, în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. Totodată, conform alin. (3) al aceluiași articol, se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic).
51. Conform art. 1998 alin. (1) Cod civil al RM, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.
52. Conform art. 2022 alin. (1) și (2) Cod civil, se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecința faptei acelei persoane ori consecința izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii.În cazul vătămării integrității corporale sau altei vătămări a sănătății ori al decesului, nu se va lua în cont predispoziția persoanei vătămate la un anumit tip de vătămare sau la o anumită mărime a vătămării.
53. Conform art.2036 Cod civil al Republicii Moldova, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.
54. Conform art.2037 Cod civil al Republicii Moldova, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luînd în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.
55. **În fapt,** analizând și apreciind înscrisurile administrate și cercetate nemijlocit în ședința de judecată, admisibile, pertinente și concludente pentru judecarea completă și obiectivă a cauzei prin prisma prevederilor **art. art. 117 – 122 și art. 130 Cod de procedură civilă**, **Colegiul civil constată următoarele circumstanțe de fapt:**

56. Conform raportului semnat de către ofițerul operativ de serviciu al SCO IP Cahul, P. Știrbu, la 09 ianuarie 2021 ora 19.01, Bîrlădeanu Denis, care este tatăl Adelinei Bîrlădeanu, s-a adresat telefonic către organele de poliție cu comunicarea faptului că ultima a fost agresată fizic în stradă de către membrii familiei Păduraru. (f.d. 5)
57. În aceeași zi, Bîrlădeanu Adelina a înaintat o cerere către șeful IP Cahul, comisar șef Andrei Sîrbu, în care a solicitat organelor de poliție să ia măsuri cu Păduraru Ana, relatând că la data de 09 ianuarie 2021 în jurul orei 17.30, aflându-se la magazinul din satul Chioselia Mare, raionul Cahul, aceasta a urmărit-o până aproape de casă pe dânsa și pe verișoara ei Bîrlădeanu Valeria, după care a agresat-o fizic, i-a aplicat lovituri multiple peste tot corpul. (f.d. 6)
58. Conform raportului de constatare nr. 202111P006 din 11 ianuarie 2021, întocmit de expertul judiciar Ceban Alexandru, s-a ajuns la concluzia că la examinarea minorei Bîrlădeanu Adelina s-au depistat vătămări corporale neînsemnate, formate la acțiunea traumatică cu obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate. (f.d. 21-22)
59. Inițial, la 12 ianuarie 2021, în privința pârâtei Staci Ana a fost inițiat un proces contravențional în baza cărui a fost sancționată în baza art. 78 alin. (1) Cod contravențional, cu amendă, pentru că le-a agresat fizic pe Valeria și Adelina Bîrlădeanu, provocându-le vătămări corporale neînsemnate. (f.d. 23)
60. La 12 februarie 2021, în cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul a parvenit plângerea victimei Bîrlădeanu Adelina, semnată de avocatul Sergiu Balaban, în care a solicitat pornirea urmăririi penale în privința Anei Staci și Mirelei Buboc și tragerea la răspundere penală conform art. 287 alin. (2) lit. „b” și ar. 155 Cod penal. (f.d. 28-29)
61. Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, emisă la 15 februarie 2022 s-a anulat procesul verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 168677 din 12 ianuarie 2021 și decizia de sancționare în privința cet. Staci Ana. (67-70)
62. În data de 27 decembrie 2022, Dumitru Popușoi, procuror în Procuratura raionului Cahul, a emis ordonanța prin care a dispus încetarea urmăririi penale în cauza penală nr. 2021150327 în privința învinuitei Staci Ana în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, cu înlăturarea de răspundere penală prin aplicarea prevederilor Legii nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova adoptată la 24 decembrie 2021. (f.d. 33-34)
63. Din textul ordonanței indicate supra, instanța reține că Staci Ana a fost pusă sub învinuire la data de 24 mai 2022, fiind acuzată de faptul că la 09 ianuarie 2021, aproximativ la ora 17:30, aflându-se pe drumul public din intrarea în satul Chioselia Mare din raionul Cahul, loc care prin natura și destinația lui este întotdeauna accesibil publicului, în care la momentul săvârșirii faptei erau prezente mai multe persoane, dându-și seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului, circumstanțe ce califică fapta ca fiind săvârșită în public, conform art. 131 din Codul penal, acționând cu intenție directă, încălcând ordinea publică și exprimând obrăznicie deosebită, acțiuni însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, din motivul unui conflict anterior cu cet. Valeria Bîrlădeanu, care la momentul faptei era însoțită de către cet. Adelina Bîrlădeanu, i-a aplicat cet. Valeria Bîrlădeanu lovituri în regiunea feței, iar ulterior în regiunea abdominală, astfel cauzându-i acesteia conform concluziilor raportului de expertiză judiciară nr. 202211D0014 din 25 ianuarie 2022, vătămări corporale ce se califică ca vătămare neînsemnată, iar pe cet. Adelina Bîrlădeanu a apucat-o de păr și a doborât-o la pământ, aplicându-i lovituri în regiunea

abdominală, astfel cauzându-i acesteia conform concluziilor raportului de expertiză judiciară nr. 202211D0013 din 25 ianuarie 2022, vătămări corporale ce se califică ca vătămare neînsemnată. Astfel, Staci Ana, prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă ordinea publică, însoțite cu aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, adică infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal. (f.d. 33)

64. Potrivit ordonanței sus numite, Staci Ana a recunoscut integral vinovăția, a dat declarații și totodată a solicitat aplicarea legii cu privire la amnistie în privința sa. De asemenea, din ordonanță rezultă că părțile vătămate au înaintat acțiuni civile față de Saci Ana în care au solicitat încasarea cu titlu de prejudiciu moral a sumelor de 70 000 lei în beneficiul Adelinei Bîrlădeanu și 50 000 lei în beneficiul Valeriei Bîrlădeanu, inclusiv cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 5000 lei și respectiv 6 000 lei, acestea urmând a fi examinate de instanța de judecată în ordine civilă. (f.d. 33-34)
65. **Concluziile instanței de apel**
66. Raportând circumstanțele de fapt stabilite în cauză la dispozițiile legale incidente și verificând soluția primei instanțe prin prisma motivelor de apel formulate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că instanța de fond a reținut în mod corect existența condițiilor răspunderii civile delictuale a pârâtei pentru prejudiciul moral cauzat reclamantei prin săvârșirea infracțiunii.
67. Din ansamblul probelor administrate rezultă că Staci Ana a săvârșit, cu vinovăție, o faptă ilicită constând în aplicarea de lovituri asupra Adelinei Bîrlădeanu, cauzându-i vătămări corporale neînsemnate, împrejurare care atrage obligația acesteia de a repara prejudiciul moral cauzat, în vederea restabilirii dreptului încălcat.
68. În acest context, Colegiul reține că instanța de fond a apreciat în mod întemeiat ordonanța procurorului din 27 decembrie 2022, emisă în cauza penală nr. 2021150327, prin care s-a dispus încetarea urmăririi penale în privința Staci Ana pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, cu înlăturarea răspunderii penale ca urmare a aplicării Legii nr. 243/2021 privind amnistia, drept un mijloc de probă pertinent și suficient pentru a confirma că, la 9 ianuarie 2021, prin acțiunile sale intenționate, pârâta a atentat la integritatea fizică și psihică a reclamantei, provocându-i vătămări corporale neînsemnate, confirmate prin raportul de expertiză judiciară.
69. Sub acest aspect, Colegiul reține incidența dispozițiilor art. 467 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile judecătoreşti definitive şi ordonanţele procurorului privind încetarea urmăririi penale sunt obligatorii pentru toate persoanele fizice şi juridice din ţară şi au putere executorie pe întregul teritoriu al Republicii Moldova.
70. Colegiul reține, din conținutul ordonanței de încetare a urmăririi penale rezultă că pârâta a acceptat situația de fapt și încadrarea juridică reținute de organul de urmărire penală, solicitând încetarea procesului penal în temeiul actului de amnistie.
71. Colegiul notează că formularea cererii de încetare a urmăririi penale în temeiul intervenirii actului de amnistie echivalează cu acceptarea stării de fapt și de drept în baza căreia persoana a fost pusă sub învinuire.
72. Colegiul reține că, din înscrisurile administrate rezultă că, în urma agresiunii exercitate de Staci Ana, partea vătămată Adelina Bîrlădeanu a beneficiat de îngrijiri medicale în cadrul UPU Cahul, fiindu-i stabilit diagnosticul „fractură închisă a treimii distale a antebrațului drept”, împrejurare ce confirmă existența consecințelor prejudiciabile ale faptei ilicite.

73. În ceea ce privește cuantumul despăgubirilor pentru prejudiciul moral, Colegiul reține că acesta urmează să fie individualizat și stabilit cu respectarea principiului echității, astfel încât despăgubirea acordată să reprezinte o compensație efectivă, justă și rezonabilă pentru suferințele morale suportate, menținând un just echilibru între gravitatea atingerii aduse drepturilor nepatrimoniale ale victimei și obligația de reparare ce incumbă autorului faptei.
74. În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a statuat constant că, acordarea unei satisfacții echitabile presupune stabilirea unei despăgubiri apte să compenseze efectiv prejudiciul moral suferit, fără ca aceasta să constituie o sancțiune excesivă pentru autorul faptei sau o sursă de îmbogățire nejustificată pentru persoana vătămată.
75. La aprecierea cuantumului prejudiciului moral, Colegiul are în vedere natura și gravitatea faptei ilicite, modalitatea de săvârșire a acesteia, intensitatea suferințelor fizice și psihice cauzate reclamantei, consecințele produse asupra integrității sale fizice și psihice, precum și necesitatea acordării unei reparații bănești care să fie proporțională cu prejudiciul efectiv suferit.
76. În acest sens, Colegiul observă că prima instanță a stabilit cuantumul despăgubirilor pentru prejudiciul moral la suma de 3 000 lei, fără a realiza o analiză efectivă a proporționalității acestei despăgubiri în raport cu gravitatea faptei ilicite, intensitatea suferințelor fizice și psihice suportate de reclamantă, consecințele produse asupra integrității sale fizice și psihice, precum și scopul reparator al răspunderii civile delictuale. Or, din materialele cauzei rezultă că reclamanta, care era minoră la data comiterii faptei prejudiciabile, a fost victima unei agresiuni fizice intenționate, în urma căreia a suferit vătămări corporale confirmate prin raportul de expertiză judiciară și a necesitat acordarea asistenței medicale, fiindu-i stabilit diagnosticul de fractură închisă a antebrațului drept. Aceste împrejurări denotă că fapta ilicită a generat nu doar suferințe fizice, ci și trăiri psihice negative, constând în durere, stres, teamă, afectarea stării de bine și a vieții cotidiene, prejudiciu care, prin natura sa, nu poate fi evaluat cu exactitate, însă trebuie compensat prin acordarea unei despăgubiri echitabile.
77. Totodată, Colegiul reține că despăgubirea pentru prejudiciul moral trebuie să reflecte gravitatea atingerii aduse valorilor personale nepatrimoniale și să reprezinte o satisfacție echitabilă pentru persoana vătămată, fără a constitui o sursă de îmbogățire nejustificată, dar nici o compensare pur simbolică. Stabilirea unei despăgubiri într-un cuantum vădit redus este de natură să reducă la ineficiență funcția reparatorie a răspunderii civile delictuale și să nu asigure o compensare efectivă a suferințelor cauzate prin fapta ilicită.
78. Astfel, la aprecierea cuantumului despăgubirilor, Colegiul are în vedere caracterul intenționat al faptei săvârșite de pârâtă, atingerea adusă integrității fizice și psihice a reclamantei, natura și durata suferințelor suportate, consecințele produse asupra vieții acesteia, precum și exigențele principiului echității consacrat de legislația civilă și dezvoltate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.
79. În aceste condiții, Colegiul apreciază că suma de 3 000 lei stabilită de prima instanță este vădit insuficientă pentru a asigura o reparare echitabilă și efectivă a prejudiciului moral suferit de apelanta Adelina Bîrlădeanu, nefiind proporțională cu gravitatea faptei ilicite și cu consecințele produse asupra persoanei sale.
80. Prin urmare, în vederea restabilirii unui just echilibru între drepturile persoanei vătămate și obligația de reparare ce incumbă autorului faptei ilicite, Colegiul consideră întemeiată majorarea cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul moral cauzat prin infracțiune,

încasate din contul Staci Ana în beneficiul Adelinei Bîrlădeanu, de la suma de 3 000 (trei mii) lei la suma de 10 000 (zece mii) lei, apreciind că acest cuantum corespunde criteriilor de echitate, rezonabilitate și proporționalitate și asigură o compensare adecvată a suferințelor morale suportate de reclamantă ca urmare a faptei ilicite săvârșite de pârâtă.

81. Totodată, Colegiul apreciază că pretenția apelantei privind majorarea cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul moral până la suma de 90 000 (nouăzeci mii) lei este excesivă și nu corespunde criteriilor de echitate și proporționalitate care guvernează repararea prejudiciului moral. La stabilirea cuantumului despăgubirilor, instanța nu este ținută de suma solicitată de partea reclamantă, ci urmează să determine o compensație rezonabilă, raportată la natura și gravitatea faptei ilicite, intensitatea și durata suferințelor fizice și psihice suportate, consecințele produse asupra victimei, precum și la practica judiciară în materie. Or, deși prejudiciul moral suferit de reclamantă justifică majorarea despăgubirilor acordate de prima instanță, împrejurările cauzei nu justifică acordarea sumei pretinse de 90 000 lei, aceasta depășind limitele unei satisfacții echitabile și transformând despăgubirea într-o prestație disproporționată față de prejudiciul efectiv suferit.
82. În aceste condiții, Colegiul conchide că suma de 10 000 (zece mii) lei reprezintă o despăgubire echitabilă și proporțională, de natură să asigure o compensare efectivă a prejudiciului moral cauzat reclamantei prin infracțiune, fără a constitui o sursă de îmbogățire nejustificată și fără a depăși funcția reparatorie a răspunderii civile delictuale. Prin urmare, apelul urmează a fi admis în această parte cu modificarea hotărârii judecătorești și cu majorarea cuantumului despăgubirilor pentru prejudiciul moral de la 3 000 (trei mii) lei la 10 000 (zece mii) lei.
83. În același timp, de principiu, reieșind din circumstanțele de fapt constatate în procesul penal, de constatare a faptelor ilicite și încetare a urmăririi penale în cauza penală nr. 2021150327 în privința învinuitei Staci Ana în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, cu înlăturarea de răspundere penală prin aplicarea prevederilor Legii nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova adoptată la 24 decembrie 2021, Colegiul civil reține că, în temeiul art. 2036 alin. (4) Cod civil al Republicii Moldova, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege oferă satisfacție echitabilă lui apelantului, având în vedere faptul că aceasta corespunde cu natura dreptului și a interesului recunoscut de lege încălcat, iar apelantul obține astfel o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral pretins a fi fost cauzat.
84. În ceea ce privește argumentele apelantului, cu referire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică, pretinse a fi suportate în cadrul procesului penal, Colegiul civil constată că se întemeiază pe interpretarea eronată a Legii și a limitelor judecării cauzei civile. Or, procesul civil a fost intentat la cererea de chemare în judecată depusă de către Bîrlădeanu Adelina împotriva Anei Staci, prin care, de rând cu pretențiile din acțiune, reclamantul a solicitat compensarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în procesul judiciar, adică la examinarea cauzei civile, care pe parcursul procesului au fost concretizate în sensul art. 27, 60 Cod de procedură civilă al RM.
85. Astfel, reieșind din limitele pretențiilor și cerințelor înaintate de reclamant, pentru a soluționa chestiunea privind compensarea cheltuielilor de judecată, instanța de fond a reținut prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă conform căruia instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a

avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată, și nemijlocit prevederile art. 96 alin. (1) și (1/1) Cod de procedură civilă, care prevede că, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică acordată de avocaţi, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

86. După cum rezultă din materialele cauzei, interesele reclamantei în prezentul proces au fost reprezentate de avocatul Balaban Mihai în baza mandatului seria MA nr. 1700425 din 28 ianuarie 2021 (f.d. 2), context în care, bonul de plată seria QL nr. 262493 din 15 ianuarie 2023 atestă plata unei sume de 10 000 lei, iar bonul de plată seria QL nr. 262496 din 14 februarie 2023 atestă plata unei sume de 10 000 lei. (f.d. 92, 131)
87. În acest sens, apreciind că reclamanta Bîrlădeanu Adelina este îndreptățit să pretindă compensarea cheltuielilor de asistență juridică, ținând cont de complexitatea cauzei, noutatea şi dificultatea chestiunilor juridice ridicate de speţă, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența, caracterul necesar al cheltuielilor de asistență juridică pretinse de reclamanta Bîrlădeanu Adelina, prima instanță a conchis că suma de 5 000 lei este echitabilă.
88. În acest context, Colegiul civil constată că, concluziile primei instanțe sunt legale și întemeiate pe prevederile art. 94, 96 Cod de procedură civilă al RM, având în vedere faptul că mărimea cheltuielilor de asistență juridică compensate reclamantului din contul pârâtului corespunde criteriilor prevăzute de Lege, fiind reale, necesare și rezonabile reieșind din natura juridică a cauzei civile examinate în fond.
89. În rest, instanța de apel respinge argumentele apelantei și consideră că circumstanțele constatate nu constituie temei de casare a hotărârii judecătorești și pronunțare a unei noi hotărâri judecătorești de admitere integrală a acțiunii civile în temeiul art. 385 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă al RM, motivele apelantului fiind formale în această privință. Or, săvîrşirea altor încălcări decît cele consemnate la art. 388 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, constituie temeiul casării hotărîrii numai dacă ele au dus sau au putut duce la soluţionarea eronată a cauzei, circumstanțe de fapt și drept care nu au fost constatate în proces, respectiv nu există temei de casare a hotărârii judecătorești în conformitate cu art. 388 alin. (2) Cod de procedură civilă al RM. Corespunzător, în conformitate cu art. 386 – 388 Cod de procedură civilă al RM și ținând cont de faptul că o hotărîre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale, Colegiul civil conchide că nu există temei de casare a hotărârii judecătorești.
90. **În concluzie,** având în vedere faptul că circumstanțele importante pentru examinarea cauzei au fost constatate şi elucidate pe deplin de prima instanță în partea în care a constatat că există temei de despăgubire a cheltuielilor suportate în procesul contravențional de către persoana trasă ilegal la răspundere contravențională și în cadrul procesului civil**, însă nu au fost elucidate pe deplin circumstanțele cauzei deduse judecății în ceea ce privește cuantumul prejudiciului moral cauzat prin infracțiune**, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia că este legal și întemeiat să admită apelul depus de Adelina Bîrlădeanu și să modifice hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 22 aprilie 2024.
91. **În rest,** *reieșind din limitele apelului declarat, circumstanțele de fapt constatate și normele de drept aplicabile, hotărârea primei instanțe rămâne fără modificări.*

92. **Compensarea cheltuielilor de judecată în apel:** În temeiul art. 94 Cod de procedură civilă al RM, art. 96 și art. 98 Cod de procedură civilă, deoarece instanța de apel admite apelul cu modificarea hotărârii judecătorești în partea stabilirii și încasării cuantumului prejudiciului moral, în rest argumentele apelantului fiind vădit nefondate și neîntemeiate, respectiv hotărârea primei instanțe rămâne fără modificări, Colegiul civil conchide că nu există temei de compensare a cheltuielilor de judecată în instanța de apel.
93. *În același timp, Colegiul civil consideră întemeiat să rețină că, în temeiul încheierii Curții de Apel Centru din 14 aprilie 2026, a fost corectată eroarea materială evidentă admisă în dispozitivul deciziei Curții de Apel Centru din 8 aprilie 2026, în partea în care s-a indicat eronat acțiunea prin care a fost modificată hotărârea primei instanțe, prin redactarea după cum urmează infra: Din – „Se micșorează cuantumul prejudiciului moral...” – în dispoziția corectă: „Se majorează cuantumul prejudiciului moral...”.
94. În conformitate cu prevederile art. 385 lit. b), art. art. 389 – 390 Cod de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, –

D e c i d e :

Se admite apelul declarat de Adelina Bîrlădeanu.

Se modifică hotărârea Judecătoriei Chişinău sediul Centru din 22 aprilie 2024, în partea stabilirii cuantumului și încasării prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, după cum urmează:

Se **majorează cuantumul** prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, încasat din contul Anei Staci în beneficiul Adelinei Bîrlădeanu, de la 3000 lei **la suma de 10000 (zece mii) lei.**

În rest, hotărârea primei instanțe, pronunțată de Judecătoria Chișinău sediul Centru la 22 aprilie 2024**, rămâne fără modificări.**

Decizia integrală se întocmeşte în termen de 45 de zile lucrătoare de la pronunţarea dispozitivului deciziei şi se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti.

Decizia este definitivă din momentul pronunţării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere şi nu poate fi restabilit.

Preşedintele şedinţei, judecătorul – Ana Panov

Judecătorii – Svetlana Vîșcu

Elena Bolocan

Actul judecătoresc este public și poate fi accesat pe pagina
web a instanței www.cac.instante.justice.md.